

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра за лютий 2020 року

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять протягом лютого проводило державний моніторинг якісного стану масивів поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення на 7 пунктах спостережень та 1 транскордонному створі.

За результатами проведених досліджень якісний стан питних водосховищ знаходився на задовільному рівні з позитивними змінами якісних гідрохімічних показників, показники які характеризують органічне забруднення стабільні, в річках Тетерів, Ірша (Іршанське водосховище), Возня та Уборть визначається ріст заліза загального.

Порівняно з аналогічним періодом минулого року по усіх контрольованих створах визначається зниження вмісту марганцю, крім річки Уж та Уборть та заліза загального, крім Ужі та Гнилоп'яті.

Значення вмісту розчиненого у воді кисню протягом лютого знаходились у межах нормативних значень і в середньому складали: суббасейн Прип'яті – 12,08-12,32 мгО₂/дм³ та суббасейн середнього Дніпра – 11,84 -13,36 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні річки Прип'ять порівняно з січнем 2020 року:

Новоград-Волинське водосховище на р.Случ, питний водозабір м.Новоград-Волинський. Якісний стан питного водосховища характеризується, як стабільний. Фіксується зниження сульфатів з 58 до 54 мг/дм³, фосфатів з 0,022 до 0,014 мг/дм³, заліза загального з 0,362 до 0,337 мг/дм³ та марганцю з 0,096 до 0,088 мг/дм³. Показники, які характеризують органічне забруднення суттєвих змін не зазнають в знаходяться на рівні ХСК- 31,82 мгО/дм³ та БСК₅ -2,96 мгО₂/дм³.

р.Уж, питний водозабір м. Коростень. Якість води у питному водозабірї покращилась. Відмічається незначне зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 24,00 до 22,98 мгО/дм³ і БСК₅ з 2,64 до 2,48 мгО₂/дм³ сульфатів з 67 до 61 мг/дм³, заліза загального з 1,638 до 1,210 мг/дм³ та марганцю з 0,192 до 0,160 мг/дм³.

р.Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь. Якість води суттєвих змін не зазнає, кольоровість води знизилась з 80 до 75 градусів, сульфати з 51 до 45 мг/дм³, вміст заліза загального зріс з 1,634 до 1,815 мг/дм³, марганцю з 0,136 до 0,168 мг/дм³. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК 33,59 мгО/дм³, БСК₅ 3,20 мгО₂/дм³, нітроген амонійний 0,28 мг/дм³.

За даними регіонального офісу водних ресурсів в Хмельницькій області в р. Хомора, питному в/з м. Полонне вміст розчиненого у воді кисню зріс з 7,08 до 11,86 мгО₂/дм³. За результатами аналізів фіксується ріст органічного забруднення за показниками ХСК з 7,60 до 12,50 мгО/дм³, БСК₅ з 1,64 до 3,00 мгО₂/дм³, нітрогену амонійного з 0,90 до 1,03 мг/дм³, нітрогену нітратного з 4,01 до 5,80 мг/дм³, сульфатів з 19,12 до 59,89 мг/дм³, фосфору ортофосфатів з 0,019 до 0,036 мг/дм³ та магнію з 15,90 до 20,8 мг/дм³. При цьому вміст нітрогену нітритного знизився з 0,033 до 0,02 мг/дм³, заліза загального з 0,310 до 0,066 мг/дм³ та хлоридів з 22,40 до 20,82 мг/дм³.

В р. Случ, питному в/з м. Хмельницький вміст розчиненого у воді кисню становив 6,5 мгО₂/дм³. Загальні показники (характеристики) складу та властивостей поверхневої води суттєвих змін не зазнали. Так, показники, які характеризують органічне забруднення знаходяться на рівні січневих значень і становлять ХСК 15,40 мгО/дм³, БСК₅ 4,68 мгО₂/дм³, заліза загального 0,360 мг/дм³, нітрогену нітратного 2,71 мг/дм³, нітрогену амонійного 0,224 мг/дм³, фосфору ортофосфатів 0,039 мг/дм³, марганцю 0,04 мг/дм³. Разом з тим вміст кальцію дещо знизився з 100,7 до 98,5 мг/дм³, а хлоридів з 58,60 до 51,0 мг/дм³.

За даними регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області вміст розчиненого у воді кисню порівняно з січнем знизився і становив:

- р. Турія, 125 км, питний в/з м. Ковель – 9,34 мгО₂/дм³
- р. Стир, 308 км, питний в/з м. Луцьк – 9,13 мгО₂/дм³

Якісний стан води у р. Турія погіршився за вмістом нітрогену амонійного з 0,41 до 1,54 мг/дм³, нітрогену нітритного з 0,021 до 0,246 мг/дм³, нітрогену нітратного з 0,26 до 18,84 мг/дм³, фосфору ортофосфатів з 0,029 до 0,110 мг/дм³, сульфатів з 37,14 до 97,74 мг/дм³, кальцію з 77,00 до 98,2 мг/дм³ та магнію з 8,51 до 12,16 мг/дм³. Разом з тим, спостерігається зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 37,38 до 20,2 мгО/дм³, БСК₅ з 3,57 до 1,45 мгО₂/дм³ та хлоридів з 16,47 до 15,61 мг/дм³.

Якість води у р. Стир погіршилась, відмічається ріст органічного забруднення за показниками ХСК з 28,04 до 35,35 мгО/дм³, БСК₅ з 3,41 до 3,70 мгО₂/дм³, нітрогену нітритного з 0,074 до 0,121 мг/дм³, нітрогену нітратного з 0,0 до 15,28 мг/дм³, фосфору ортофосфатів з 0,050 до 0,096 мг/дм³, сульфатів з 23,04 до 92,52 мг/дм³ та кальцію з 90,0 до 98,2 мг/дм³. При цьому вміст магнію знизився з 17,02 до 3,65 мг/дм³ та заліза загального з 0,29 до 0,24 мг/дм³.

Хімічний склад поверхневих вод Рівненської області у транскордонних створах з республікою Білорусь порівняно з січнем 2020 роком має деякі відмінності по наступних створах:

р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне - зросла концентрація у воді завислих речовин до 7,3 мг/дм³, перманганатної окиснюваності до 10,50 мг/дм³, магнію до 12,16 мг/дм³, сульфатів до 31,97 мг/дм³, сухого залишку до 305,5 мг/дм³, хлору до 23,40 мг/дм³, амонію сольового до 0,736 мг/дм³, БСК₅ до 4,12 мг/дм³, ХСК до 30,18 мг/дм³, заліза до 0,298 мг/дм³, фторидів до 0,107 мг/дм³, АПАР до 0,019 мг/дм³ та жорсткості до 6,0 мг/дм³.

р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк- ріст завислих речовин до 8,7 мг/дм³, кальцію до 98,19 мг/дм³, сульфатів до 29,43 мг/дм³, сухого залишку до 369,5 мг/дм³, БСК₅ до 3,78 мг/дм³, перманганатної окиснюваності до 10,20 мг/дм³, ХСК до 31,28 мг/дм³ та заліза до 0,317 мг/дм³.

р.Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань - ріст завислих речовин до 9,2 мг/дм³, сульфатів до 38,76 мг/дм³, сухого залишку до 342,0 мг/дм³, амонію сольового до 0,985 мг/дм³, БСК₅ до 4,29 мг/дм³, нітритів до 0,028 мг/дм³, перманганатної окиснюваності до 10,50 мг/дм³, фосфатів до 0,049 мг/дм³, ХСК до 35,75 мг/дм³, заліза до 0,458 мг/дм³ та АПАР до 0,021мг/дм³.

р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці – ріст у воді завислих речовин до 7,3 мг/дм³, карбонатів до 0,2 мг/дм³, сульфатів до 33,62 мг/дм³, сухого залишку до 321,5 мг/дм³, амонію сольового до 1,256 мг/дм³, БСК₅ до 4,52 мг/дм³, перманганатної окиснюваності до 9,45 мг/дм³, ХСК до 32,37 мг/дм³, заліза до 0,305 мг/дм³ та фторидів до 0,304 мг/дм³.

р.Льва, права притока р.Ствига, 100 км, с.Переброди - зросла концентрація у воді завислих речовин до 9,8 мг/дм³, кальцію до 48,09 мг/дм³, карбонатів до 0,1 мг/дм³, магнію до 9,73 мг/дм³, сульфатів до 40,15 мг/дм³, сухого залишку до 378,5 мг/дм³, хлору до 14,89 мг/дм³, амонію сольового до 1,163 мг/дм³, БСК₅ до 4,68 мг/дм³, жорсткості до 3,2 мг/дм³, перманганатної окиснюваності до 10,90 мг/дм³, фосфатів до 0,162 мг/дм³, ХСК до 36,42 мг/дм³, заліза до 0,465 мг/дм³ та АПАР до 0,025мг/дм³.

Вміст розчиненого у воді кисню знаходився на рівні 7,09-8,20 мгО₂/ дм³.

Характерним для лютого є те, що в порівнянні з січнем по усіх створах Рівненської області фіксується ріст концентрації перманганатної окиснюваності, що характеризує наявність у воді органічних і неорганічних речовин, що легко окислюються. Крім того суттєво збільшена концентрація завислих речовин.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні середнього Дніпра порівняно з січнем 2020 року:

Водосховище «Відсічне» на р.Тетерів, питний водозабір м.Житомира. Якісний стан питного водосховища суттєвих змін не зазнає. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 42,00 до 36,18 мгО/дм³ і БСК₅ з 3,36 до 3,28 мгО₂/дм³, зниження фосфатів з 0,039 до 0,026 мг/дм³ та марганцю з 0,088 до 0,072 мг/дм³. Разом з тим визначається ріст вмісту заліза загального з 0,287 до 0,312 мг/дм³, сульфатів з 29 до 35 мг/дм³. Кольоровість води знизилась з 50 до 45 градусів.

Іршанське водосховище на р.Ірша, питний водозабір смт. Нова Борова. Якість води у питному водозабірні покращилась за вмістом органічних речовин ХСК з 32,00 до 26,52 мгО/дм³ і БСК₅ з 2,96 до 2,88 мгО₂/дм³ та вмістом фосфатів з 0,031 до 0,027 мг/дм³ і марганцю з 0,064 до 0,056 мг/дм³. Разом з тим фіксується ріст заліза загального з 0,203 до 0,225 мг/дм³.

Малинське водосховище на р.Ірша, питний водозабір м. Малина. Якісний стан водосховища характеризується як стабільний, відмічається зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 30,00 до 28,29 мгО/дм³, фосфатів з 0,027 до 0,024 мг/дм³.

Вознянське водосховище на р.Возня, питний водозабір м. Малина. Якість води у питному водозабірні суттєвих змін не зазнає, фіксується зниження органічного забруднення за показником БСК₅ з 2,72 до 2,64 мгО₂/дм³ та підвищення ХСК з 28,00 до 30,06 мгО/дм³, сульфатів з 38 до 42 мг/дм³, заліза загального з 0,420 до 0,475 мг/дм³.

Бердичівське водосховище на р. Гнилоп'ять, питний водозабір м. Бердичева.

Якість води у питному водозабірні дещо змінилась, фіксується зниження вмісту заліза загального з 0,325 до 0,262 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,69 до 0,39 мг/дм³. Разом з тим визначається ріст органічного забруднення за показниками ХСК з 38,30 до 42,56 мгО/дм³, БСК₅ з 3,36 до 3,52 та марганцю з 0,088 до 0,120 мгО₂/дм³.

Інформація щодо основних хімічних та фізико-хімічних показників за лютий 2020 року наведена в таблиці:

Назва створу	Дата відбору	Температура, °С	Фактичні величини основних показників якості води								
			Сульфати, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Розчинений оксиген, мгО ₂ /дм ³	Кольоровість, градус	Нітроген амонійний, мг/дм ³	ХСК, мгО/дм ³	БСК ₅ мгО ₂ /дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
СУББАСЕЙН РІЧКИ ПРИП'ЯТЬ:											
р.Случ, 203 км, питний в/з м.Новоград -Волинський	06.02.2019	0	67	0,040	12,56	35	0,25	30,24	3,20	0,374	0,14
	14.01.2020	3	58	0,022	11,92	40	0,16	29,79	2,72	0,362	0,096
	13.02.2020	2	54	0,014	12,24	35	0,15	31,82	2,96	0,337	0,088
р.Уж, права притока р.Прип'ять, 172 км, питний в/з м.Коростеня	20.02.2019	0	64	0,020	12,72	35	0,18	28,29	2,72	1,180	0,14
	21.01.2020	2	67	0,045	10,88	40	0,15	24,00	2,64	1,638	0,192
	13.02.2020	1	61	0,043	12,32	35	0,17	22,98	2,48	1,210	0,160
Р. Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь	18.02.2019	1	42	0,025	-	90	0,17	34,27	3,04	1,858	0,14
	16.01.2020	2	51	0,027	11,36	80	0,24	32,26	3,12	1,634	0,136
	12.02.2020	2	45	0,029	12,08	75	0,28	33,59	3,20	1,815	0,168
СУББАСЕЙН СЕРЕДНЬОГО ДНІПРА:											

р.Тетерів, права притока р.Дніпро, 259 км, питний в/з м. Житомир	13.02.2019	0	64	0,030	13,20	45	0,30	33,59	3,12	0,488	0,10
	23.01.2020	2	29	0,039	13,12	50	0,29	42,00	3,36	0,287	0,088
	17.02.2020	3	35	0,026	13,36	45	0,26	36,18	3,28	0,312	0,072
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 93 км, Іршанське водосховище, питний в/з смт. Нова Борова	20.02.2019	0	61	0,020	12,80	30	0,08	23,94	2,48	0,242	0,08
	21.01.2020	2	48	0,031	12,72	35	0,14	32,00	2,96	0,203	0,064
	13.02.2020	2	51	0,027	12,96	30	0,15	26,52	2,88	0,225	0,056
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 31 км від гирла питний в/з м. Малин	20.02.2019	0	112	0,030	13,04	35	0,13	26,11	2,64	0,288	0,20
	21.01.2020	2	99	0,027	12,64	35	0,17	30,00	2,88	0,275	0,072
	13.02.2020	1	102	0,024	13,12	30	0,16	28,29	2,80	0,287	0,072
р.Возня, права притока р.Ірша, 8 км, питний в/з м. Малин	20.02.2019	0	48	0,015	11,76	30	0,17	26,11	2,56	0,518	0,10
	21.01.2020	2	38	0,016	11,52	30	0,16	28,00	2,72	0,420	0,080
	13.02.2020	2	42	0,018	11,84	35	0,18	30,06	2,64	0,475	0,088
р.Гнилоп'ять, права притока р.Тетерів, 59 км, питний в/з м.Бердичева	12.02.2019	0	80	0,060	12,56	35	0,64	37,54	3,36	0,241	0,140
	15.01.2020	2	61	0,033	12,48	40	0,69	38,30	3,36	0,325	0,088
	17.02.2020	2	61	0,031	12,64	40	0,39	42,56	3,52	0,262	0,120